

ΔΟΥΛΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΝ

ΔΟΗΝΩΝ

ΔΙΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

ΔΙΚΑΔΗΜΙΑ

Lodjof's Lucia
Nygrai Dyp. Texafu

- 1). Kavercius Kęppas. Mu.
Zoonofizus Tropous (1801-20)
- 2). Kopivus Kęppas už
Ljvanojan Raimas.
Advar 1920.
- 3). Hir Kepis Aljos ēri Trop-
nouckas Lxoi A. T. cīts.
Advar. 1928
- 4). Niuricus Prōso. Advar 1920
- 5). Nojukas Cīys Advar. 1920
- 6). Moyuls Kepivus. 1920.
- 7). Nyui Aljos - 1920
- 8). Sivius Kijus; A? - 1924
- 9). Lepusius novis Zypurais. 1924
- 10). Alja Belyskeys - 1922.
čojuva dīns; ū 9 pagalas. aīg.
yra ži taffai -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΔΟΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΣΧΑΛΗ

ΑΝΔΡΙΟΙ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΟΥΣΗΣ

1801 - 1870

«Τὰ σώματα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἔταφη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ξῆλος γενεάς. Σοφίαν αὐτῶν διηγήσονται λαοὶ καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῶν εξαγγελεῖ ἡ Ἐκκλησία. Σειράχ, ΜΔ', 23—25.

ΤΥΠΟΙΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
“ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΩΣ,,

(Ι. ΧΑΤΖΗΓΙΩΑΝΝΟΥ)

ΚΟΛΟΚΥΝΘΟΥΣ 2

ΑΘΗΝΑΙ

1927

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΣΧΑΛΗ

ΑΝΔΡΙΟΙ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΟΥΣΗΣ

1801 - 1870

«Τὰ σάματα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἔταφη, καὶ τὸ δνομα αὐτῶν ξῆ εἰς γενεάς. Σοφίαν αὐτῶν διηγησούνται λαοί καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῶν ἔξαγγελεῖ ἡ 'Εκκλησία'.
Σειράχ, ΜΔ', 23-25.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

EX LIBRIS
G. J. ARVANITIDI

BYZANTINI

ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

ΤΥΠΟΙΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚ ΔΟΣΕΩΝ

"ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΩΣ"

(Ι. ΧΑΤΖΗΓΩΔΑΝΝΟΥ)

ΚΟΛΟΚΥΝΘΟΥΣ 2

ΑΘΗΝΑΙ

ΗΛΑΧΩΝ Π ΥΟΙΦΤΗΝΗΔ

ΑΙΜΗ
ΙΩΗ

ΒΑΣΙΛΙΔΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΟΥΣΗΣ

(1801 - 1870)

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΙΔΟΛΟΛΟΓΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΣΧΑΛΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΟΥΣΗΣ (1)

(1801 - 1870)

Ο Προύσης μητροπολίτης Κωνσταντίος, κατά κόσμον Κυριάκος Δημητρίου Καλογεράς (2) ἐγένετο εἰς τὸ χωρίον Ὑψηλοῦ τῆς νήσου Ἀνδρου ἐν ἔτει 1801.

Δὲν ἡτο παιδείας διακεκομένης ὁ Προύσης Κωνστάντιος, ἀλλ' εἶχε μεγίστην περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἐμπιστοῖς καὶ ημοίρει σπανίας διοικητικῆς ἴκανότητος, τῆς δποίας τολλάκις παρέσχε τρανὰ δελγυματα. Ἀλλὰ διεκρίνετο οὐδὲ ἡττον καὶ διὰ τὴν ἀκρανὴν λεχνογογνωμοσύνην του προκειμένου νὰ ἔπιτελεσῃ τὸ καθῆκόν του, καθ' ἣν ἐσχημάτιζεν ἀντίληφιν αὐτοῦ. Περιελθών πότε εἰς ὅηξιν πρὸς τοὺς ἐν Προύσῃ προκρίτους θέλοντας νὰ διοικῶσι τὰ κοινὰ αὐταρχικῶς καὶ ἐπιμένοντας νὰ διορίσωσιν ἐν τῇ σχέλῃ Προύσης διδάσκαλον στερούμενον ἀποδεικτικῶν σπουδῆς τόσον σὺν τῷ χρόνῳ προεκβλεσε τὸ ἐναντίον του μῆσδες των, ὥστε οὗτοι μετὰ μακρὰς πρὸς ἄλληλους συνεννοήσεις τὸν κατῆγαλαν εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν ὡς ἀδίκον καὶ καταπιεστὴν τῶν χριστιανῶν, τόσον δὲ τεχνηέντως ἐξύφρανταν τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ὥστε ἐθεωρουν οὗτοι βεβαίαν τὴν καταδίκην του, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἀδύνατον τὴν παραμονήν του εἰς τὴν Μητρόπολιν Προύσης.

Οταν ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ διετάχθη νὰ μεταβῇ ἐκεὶ διποτέρην δικαιοσθῆ νπὸ τῆς Συνόδου, ὁ Κωνστάντιος ἐξῆλ-

(1) Ἡ μετὰ χεῖρας πραγματεία ἐκτυπώθηκε ἀναλόγως τῶν κ. κ. Φωκίωνος Ι. Καλογερᾶ, διδασκάλου καὶ Ἀλεξανδρου Ἀλκ. Καλογερᾶ, καθηγητοῦ, ἀποτιόντων φόρον τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν σπετὴν μνήμην τοῦ συγγενοῦς των ἀοιδίμου Ιεράρχου.

(2) Ἐν τῷ Κάδικι τῆς ἐν Ἀνδρῷ Ιερᾶς πονής τοῦ Ἀγίου Νικολάου εἰς τὸ Σόρον ἀναγράφεται: Κωνστάντιος Μηνδρινὸς ἡ Καλογερᾶς, ἀρχιερεὺς, Ἀναφέρεται δὲ ὡσαύτως ὃν ἐκάρῃ ἐν ἔτει 1810 καὶ ὃν εἶχεν δρθαλμοὺς γαλανούς καὶ τρίχας ξανθάς. Νέου Κάδικος τῆς Τ. Μονῆς τοῦ Ἀγ. Νικολάου σ. 10.

θεν ἐκ τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του μετὰ πομπῆς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κλήρου ἐν στολῇ καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ χιλιάδων λαοῦ. Ἐν τοιαύτῃ ἐπιδεικτικῇ παρατάξει μετέβη εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ γονυπετήσας πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ ἑσταυρωμένου, «Θεέ μου, εἴπε, μίαν σοῦ ζητῶ χάριν νὰ μὲ ἀξιώσῃς νὰ ἐπανέλθω καὶ πάλιν εἰς τὴν Προῦσαν».

Καὶ ἡθωώθη μὲν ἐν τέλει παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔξελεγξάσης τὸ συκοφαντικὸν τῆς κατ' αὐτοῦ λίαν δεξιῶς σκευωρηθείσης πλεκτάνης, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ ὁ λίαν εὐγοῶν τὸν Κωνστάντιον πατριάρχης Μελέτιος ἐδίσταζον νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ καὶ αὖθις εἰς Προῦσαν, διότι ἡ κατ' αὐτοῦ ἀντιπολίτευσις ἥπειλει ταραχάς, μεγάλας δυναμένας νὰ προσλάβωσι διαστάσεις, ὃ δὲ πατριάρχης δὲν ἐπεθύμει νὰ ἐκτραχυνθῶσι τὰ πράγματα. Ἀλλ' ὁ Κωνστάντιος ἦτο ἀμετάπειστος. Μάτην ὁ λίαν πρὸς αὐτὸν φιλίως, ὃς εἶρηται, διακείμενος πατριάρχης Μελέτιος ὁ Γ'. Ὁστις ἐκ μητρὸς κατήγετο ἐξ "Ανδρου καὶ ἐμόνασε μάλιστα νέος ὅν ἐν τῷ ἐν "Ανδρῷ μονῇ τῆς Ἀγίας (1), ἐπρότεινεν εἰς αὐτὸν γὰρ τὸν προαγάγη λαμπρῶς εἰς Μητρόπολίτην Κυζίκου ἐκ τῶν ἐννέα Γεοργίων καλουμένων ἀρχιερέων τῆς διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Ο Κωνστάντιος ἐν τῷ διακρινούσῃ αὐτὸν ἴσχυρογνωμοσύνῃ ἔθηκε τὸ ζήτημα διλημματικῶς. «Ἡ τὴν Μητρόπολίν μου νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃς, εἴπεν, ἢ τὴν παραίτησίν μου νὰ δεχθῆτε».

Ἐδέησε νὰ ὑποκύψωσι. Καὶ οὕτω ὁ Κωνστάντιος ἐπανέκαμψεν εἰς Προῦσαν, ἔνθα τῷ ἐγενέτο πρωτοφανῆς καὶ ὄντως θριαμβευτικὴ ὑποδοχὴ, χιλιάδων χοιστιανῶν συνοδευσάντων αὐτὸν πεζῷ ἀπὸ Μουδανιὰ εἰς Προῦσαν. Ματ' ὀλίγον δὲ ἔξειηδένισε τέλεον πᾶσαν κατ' αὐτοῦ ἀντίδρασιν.

"Ηγάπα δ' ὄντως ὁ Κωνστάντιος Καλογερᾶς τὴν Προῦσαν καὶ ἡσθάνετο ἀληθινὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα. Ὁ ἀναγινώσκων δ' ὅσα περὶ τῆς Προύσης γράφει ὁ Χάμμερ δὲν ἀδικεῖ διόλου τὸν Κωνστάντιον. Η Προῦσα, λεγει ὁ ἴστορικὸς τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, εἶνε ἔξακοντετος διὰ τὴν καλλονὴν τῶν περιχώρων, τὴν ἰαματικὴν ἐνέργειαν τῶν ἀειολόγων λουτρῶν, τὸν πλοῦτον τῶν φυσικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων, τὰς θερμὰς πηγὰς καὶ τὰ ψυχρὰ ἀναβρυτήρια, τὴν διαυγειαν τῶν καταρρεόντων ἀπὸ τοῦ Ὄλύμπου ὑδάτων, τὰς γλυκυκυτάτας σταφυλάς, τὰ μῶρα, τὰ ἄπια της, τῶν δποίων γνωστὰ εἶνε τεσσαράκοντα εἰδη, τὰ καΐσια, τὰ κεράσια, τὰ κάστανα, ὅν τινα ἔχουσι βάρος τεσσαράκοντα δραμίων, τὴν μέταξαν, τὸ ἔριον καὶ τὸ πλησίον ἔξορυττόμεναν σήπιον, ἐκ τοῦ δποίου κατασκευάζονται οἱ κομφοὶ τουρκικοὶ λουλάδες, τὰ διάφορα ζυμαρικά, τὰ σεομπέτια καὶ γλυκύσματα, τὰ μεταξωτὰ καὶ μάλλινα ὑφάσματα, τοὺς λεπτοὺς καὶ οίονει ἀραχνοῦφεις γυναικείους χειτῶνας, τὰ μεταξόχνοα βελοῦδα καὶ

(1) Περὶ τοῦ Μελετίου Γ'. ὁ γράφων ἐφιλοπόνησεν ἴδιον φρόντισμα.

τὰ λινὰ περιζόματα. Πλὴν τοσούτων φυσικῶν καὶ τεχνητῶν πλεονεκτημάτων, ὅποι τὸν Ὀθωμανὸν τιμῆται διαφερόντως ὡς η πρώτη υπηρόστολος καὶ ὁ τύφος πολλῶν εὐσεβῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, ὡς γῇ ἵερᾳ καὶ ἀλαζοκήῃ ὥστε μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνστάντεως κατεῖχε τὰ πρωτικά μεταξὺ τῶν πόλεων, εἰτα δὲ διεψιλονείκησε τὰ δευτερεῖα πρὸς τε τὴν Ἀδριανούπολιν, ἐφίμωρον πρωτεύονταν τῶν Σουλτάνων, καὶ πρὸς τὸ Βαγδάτιον, καλούμενον φρουρίον τῶν ἀγίων διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ τάφους. Νῦν δὲ η Προύσα γέγονται ἐν τοῖς τίτλοις τῶν Σουλτάνων ὡς η τοίτη πόλις τῆς Ὀδ. Αὐτοχρονίας. (1)

Ο Κωνστάντιος Καλογρέας κατίηχετο ἐξ οἰκογενείας τῆς Ἀνδρού πτωχῆς μὲν ἀλλά ἐντίμως καὶ φιλοτόνως ἐκ τῆς προσωπικῆς αὐτῆς ἔργασίας ποριζουμένης τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Δεκαπενταετής δὲ μόλις ἀπεδημητεῖ τὸ 1816 μετὰ τοῦ πατρός του Δημητρίου, λεπτομερῶς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς Κωνστάντιον πρὸς εὑρεσιν ἔργωσίας, ὡς ἕταρτον πολλοὶ τῶν τότε Ἀνδρῶν. Εγίνεται δὲ ἀπελαύνειν καὶ γραφῆν, τὰ διοία ἐδίδαξεν εἰς αὐτὸν συγγενῆς του ποντικοῦ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἅγιον Νικολάου, εἰς τὴν διαμερινὸν μικρὸν Κωνστάντιος ἐκάη καὶ οὗτος μοναχὸς τὸ 1810, μόλις δεκατετρά. Ο συγγενῆς του οὗτος καλόγυρος ἐδίδαξεν αὐτὸν καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐκπλησιαστικῆς μοντεκῆς. Είχε δὲ τὴν φωνὴν μετωδικωτέρην ὁ μικρὸς Κωνστάντιος διὸ καὶ ὅτε ποτὲ εἰσελθὼν κατὰ τὸν ἐπειρηνικὸν εἰς τὴν ἀσκήσιαν τῶν Πατριαρχείων καὶ πλησίασας τῷν μητρῷν ἡρεμεῖ τὰ βοηθῆ αὐτὸν ὡς χανονάρχης, αἰσθησιν ἐνετολησεῖ εἰς τοντας τοὺς ἀσκησιαζομένους καὶ δὴ εἰς τὸν παριστάμενον κατὰ τὸν επειρηνικὸν πατριάρχην, τὸ μελῳδικόν, τὸ εἴηχον καὶ ἦδηναμες τῆς φωνῆς τοῦ μικροῦ ψάλτου.

Ο Πατριάρχης ἡθελεῖται νὰ ἴδῃ εὐδίες τὴν ἐπιοῦσαν τὸ παιδίον καὶ τὸν πατέρα του καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἐὰν ἡθελει νὰ δεψήσῃ τὸν νεόν του εἰς τὸ Πατριαρχεῖον διὰ νὰ μείνῃ γράμματα καὶ νὰ προκόψῃ μίαν ἡμέραν. Εξαλλος ἐκ χαρᾶς καὶ συγκατήσεως διὰ τὴν ἀπροσδόκητον εὐτυχίαν ὁ πτωχὸς ξυλονοργὸς ἐγνωνετέησε πρὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ διαπασθεὶς τὴν χειρὰ αὐτοῦ, τῷ ἐξέφραστε τὴν εὐγενειοσύνην του. Ετοι ἔμεινεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις διὰ μικρὸς Κωνστάντιος τρεφέντων καὶ ἐνδυόμενος ἐν αὐτοῖς. Λαμβάνεται δὲ καὶ μικρὸν τινα μισθὸν ὡς βοηθός τοῦ ψάλτου, ἐφοίτε ταπικῶς εἰς τὴν Ἐφαράριο Σχολὴν, καταλεγόμενος μεταξὺ τῶν ἐπιμελεστέρων καὶ εὐφυεστέρων αὐτῆς μικρητῶν.

Μετά τινα ἔτη ἐκαιροτονήθη ἰεροδιάκονος. Τοῦ Μεγάλου δὲ

(1) I. Χαροπερ, 'Ιστορία τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐξελληνισμούσας ὅποι Κ. Σ Κρούδα, τ. Α', σ. 189 κ. ἔ. Πρεβλ. Β. Κάνδη, η Προσθα, 'Αθήναι 1883.—N. Νίτσου, η Προδοσία, ἐν 'Ημερολογίῳ δ Φέρος τῆς Ἀνατολῆς', ἑτ. 1902, σ. 277 κ. ἔ.—Στατατικὴ τῆς ἐκπροσώπων Προύσης, ἐν περιοδ. «Ξενοφάνε», τ. Β', 1904-1905, σ. 88.

πρωτοσυγγέλλου τῶν Πατριαρχείων χειροτονηθέντος Μητροπολίτου Τυρνόβου, ὁ Κωνστάντιος ἡκολούθησε τοῦτον ὡς διάκονός του.

‘Αλλὰ δὲν παρῆλθε πολὺς χρόνος καὶ διάτοφον ἥχησε τὸ σάλπισμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνεγερσίας. Τότε δὲ καὶ ὁ Κωνστάντιος Καλογερᾶς ὡς Ἱεροδιάκονος τοῦ Τυρνόβου ὑπέστη ὅλα τὰ μαρτύρια, ἀτινα ἐπέκλωσεν ἡ μοῖρα κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ ὑπέρ ἐλευθερίας ἀγώνος εἰς τὸν ἐν Γουρκίᾳ ἰερὸν Κλῆρον. Καὶ διέφυγε μὲν τὸν θάνατον ἀλλ’ ἐπὶ ἕνα καὶ πλέον μῆνα παρέμεινε καθειργμένος εἰς τὴν Πράγην, ἐν φρικαλέᾳ εἰσιτῷ, ἀλυσσοδεμένος ἐκ τοῦ ποδὸς ἐπὶ τινος κατακειμένης σιδηρᾶς δοκοῦ ἐν συμφυρωμῷ μετὰ πλήθους ἀλλων καταδίκων τὰ πάνδεινα ὑφιστάμενος καὶ δσα ὅχι μόνον ὁ κάλαμος ἀδυνατεῖ νὰ περιγράψῃ, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπινος νοῦς νὰ φαντασθῇ. Ἐσώθη δὲ τοῦ θανάτου, τὸν ὅποιον ἀλλως υνχθημέρδον ἐπεκαλέστο ὡς λυτρωτὴν τῶν μαρτυρίων του, ἐξ ἀπροσδοκήτου βοηθείας. Ἀδελφός τις τοῦ πατούς του διετέλει εἰς ὑπηρεσίαν παρά τινι τὰ μέγιστα ἵσχυοντι εἰς τὸ Διβάνιον πασσῷ, ὁ ὅποιος ηρόδει τὸν ὑπηρετην του, ἀν καὶ Ἑλληνα, διὰ τὴν πολλὴν του ἀγαθότητα, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν προθυμίαν του. Διὰ τῆς μεσιτείας ὅθεν τοῦ θείου του τούτου, παραστήσαντος εἰς τὸν πασσᾶν τὴν ἀθωότητα καὶ τὸ δοημον τοῦ νεαροῦ διακόνου, ἀφέθη οὗτος ἐλευθερός ἀλλὰ σχεδόν ἐτοιμοθάνατος. Ἀνεμιμήσκετο δὲ ὁ Κωνστάντιος πάντοτε μετὰ φοίκης τὰ βασανιστήρια, ἀτινα ὑπέμεινεν εἰς τὴν εἰσιτὴν ἔπειτα καὶ εὐγνωμόνως ἀνέφερε πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ σωτῆρος του.

‘Απελευθερωθεὶς οὕτω ὁ Κωνστάντιος ἐμενε καὶ αῦθις ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, προαχθεὶς μετ’ οὐ πολὺ εἰς τὴν ὅχι ἀσήμαντον θέσιν τοῦ Δευτερεύοντος καὶ εἴτα τοῦ Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου τῶν Πατριαρχείων.

Τὴν 14 Ἰουνίου 1830 ἔχειροτονήθη Μητροπολίτης Στρωμνίτης ἄγων τὸ 30εν μόλις ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τῶν ἐκεῖ δὲ πληθυσμῶν ὄντων κατὰ τὸ πλεῖστον βουλγαροφώνων, καίπερ Ἑλλήνων τὴν καταγωγὴν, ὁ Κωνστάντιος πολλὴν ἔχων εἰς τὴν ἔκμαθησιν ξένων γλωσσῶν ίδιοφυΐαν, ταχέως τοσοῦτον ἐτελειοποιήθη εἰς τὴν βουλγαρικὴν, ὥστε δι’ αὐτῆς ἐκήρυξτεν ἀπ’ ἀμβωνος καὶ συνεκοινώνει μετὰ τοῦ ποιμνίου του. Προμαχῶν δὲ ὑπέρ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης κατὰ τὸ διάστημα τῆς δεκαπενταετοῦς καὶ πλέον ἐν Στρωμνίτῃ διαμονῆς του πολλὰ συνέστησεν ἐκεῖ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, παντὶ σθένει ἀγωνιζόμενος νὰ συγκρατήσῃ τὸ ὃς μὴ ὄφελε καταρρέον ἐν ταῖς περιφερείαις ἐκείναις ἐθνικὸν αἰσθημα· καὶ βουλγαριστὶ δὲ ἀναγκαζόμενος νὰ κηρύξτῃ συνεχῶς ὑπερίμυησκεν εἰς τοὺς βουλγαροφώνους ἀκροατὰς του τὴν Ἑλληνικὴν αὐτῶν καταγωγὴν, διὰ τὴν ὅποιαν, ὡς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, ἐποεπε νὰ εἶνε ὑπερήφανοι.

‘Ἐκτιμηθείσης λίαν τῆς ἐν Στρωμνίτῃ μακρᾶς καὶ ἔξαιρετικῶς εὐδοκίμου δράσεως του, ἐξελέγη τὸν Ἰούνιον τοῦ 1846 Μητροπολί-

της Προύσης. "Εχων δ' υπ' ὄψιν του δτι οἱ πλεῖστοι τῶν χριστιανῶν τῆς περιφερείας του ἡσαν τουρκόφωνοι, πρῶτον μέλημα αὐτοῦ ἐθεώρησε τὴν τελείαν ἀπὸ φιλολογικῆς ἀπόψεως κατάρτισιν αὐτοῦ εἰς τὴν τουρκικὴν καὶ ἀραβικὴν γλῶσσαν, προσλαβὼν πρὸς τοῦτο ὡς διδάσκαλον Χότζαν τινὰ λίαν εὐπαίδευτον, παρ' οὐκ ἐπιμελῶς ἐδιδάσκετο ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Τοσοῦτον δ' ἐτελειοποιήθη εἰς ἀμφοτέρας τὰς γλῶσσας, ὥστε διμιοῦντα δὲν διέκρινέ τις ἢ μόνον ἐκ τῆς περιβολῆς δτι δὲν ἦτο Ὁθωμανός. Μεταβαίνων δὲ συχνὰ εἰς τὰ τουρκόφωνα χριστιανικὰ χωρία τῆς Προύσης ἐκήρυξε τακτικῶς ἀπ' ἀμβωνος εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν εὐφραδέστατα, ὃν καὶ ἀπὸ φύσεως εὐγλωττος. Καὶ τὴν ἀραβικὴν δὲ δώμιλει καὶ ἔγραφεν ἀριστα. "Οτε ἐν ἔτει 1860 δ Σουλτάνος Ἀζίζ ἐπεσκέψθη τὴν Προύσαν, ὅλαι αἱ ἐκεῖ ἐθνικότητες ἐξῆλθον εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Προύσης πρὸς ὑποδοχήν του. "Ο Σουλτάνος ἐδέχθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς εὐρείας πεδιάδος εἰς πολυτελῆ σκηνὴν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν διαφόρων ἐν Προύσῃ ἐθνικοτήτων. Παρουσιασθεὶς δὲ δ Μητροπολίτης Κωνστάντιος ἐξεφώνησεν ἀραβιστὶ δέησιν ὑπὲρ τοῦ Σουλτάνου, ἐνώπιόν του ἰστάμενος, τοσοῦτον γλαφυρῶς ἐπεξειργασμένην, ὥστε δ Σουλτάνος ἥκουσεν αὐτὴν ἐν κατανύξει καὶ ἀπένειμεν εἰς τὸν Κωνστάντιον ἴδιοχείρως τὸ παράσημον Μετζητιέ δευτέρας τάξεως, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν παρ' ἡμῖν Σταυρὸν τῶν Ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰκοσιπενταετοῦ περίπου ἐν Προύσῃ ἀρχιερατείας του, ἀπολαύοντος ὡς τουρκιστοῦ τῆς παρὰ τῶν Ὁθωμανῶν εὔνοίας καὶ ὑπολήψεως, ἴδρυμη τὸ πρῶτον ἐν Προύσῃ τὸ ἐν Μπαλούκ Παζάρῳ Ἐλληνικὸν Παρθεναγωγεῖον, ἀνηγέρθη ἴδιαις αὐτοῦ διπάναις ἢ ἐν Μουδανίοις περιλάλητος Μητρόπολις καθὼς καὶ οἱ λαμπροὶ ναοὶ Καγιά-Πασίου, Σουρουλουκίου, Τεπεδζήκου καὶ Μεσαιπόλεως (1). Καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν Κωνστάντιον Ελληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου γενναίαν παρέσχε τὸ 1869 ἀρωγήν.

"Ο Κωνστάντιος ἀν καὶ ἀπελάμβανεν ὡς μητροπολίτης Προύσης ἐτησίως περὶ τὰς τριακοσίας χιλιάδας γροσίων πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1860 περίπου κανονισθείσης μισθοδοσίας τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἀρχιερέων, ὅτε αἱ ἀποδοχαὶ του ἀνήρχοντο εἰς 71 χιλιάδας γροσίων, ὅμως οὐδεμίαν περιουσίαν κατέλιπεν, ἐπαναλαμβάνων συνεχῶς «πολλοὺς τὸν πλοῦτον ἐμισησαν τὴν δέ δόξαν οὐδείς». Τοῦτο δὲ διότι ἀπάσας τὰς ὄντως ἡγεμονικὰς ἀπολαυάς του ἐδαπάνα ἀφειδῶς ὅχι μόνον εἰς διαφόρους, ὡς ἀνωτέρω, κοινωφελεῖς πράξεις, ἀλλὰ καὶ εἰς διατήρησιν πολυαριθμού ἐν τῷ μητροπολιτικῷ αὐτοῦ μεγάρῳ προσωπικοῦ, εἰς παροχὴν πλουσίων δώρων εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς Διοικητὰς Προύσης, εἰς τοὺς χάριν τῶν ἐν Προύσῃ ἱαματικῶν λουτρῶν

(1) Βλ. Βασιλ. Ι. Κάνδη, 'Η Προύσα, ἐν Ἀθήναις 1883, σ. 141.

έρχομένους πασσάδες καὶ βεζύρας καὶ εἰς ἄλλας ἐν Προύσῃ ἔξεχούσας προσωπικότητας. Ἀπῆλανε τούτου ἐνεκεν τῆς ἀδιακλονήτου εὐνοίας καὶ φιλίας τῶν ἐν Τουρκίᾳ κρατούντων. Λιὰ τῆς μεγάλης δὲ ταύτης ἐπιφροής του, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ὑπ' αὐτὸν χριστιανῶν ἥδυνατο τελεσφόρως νὰ ὑπερασπίζῃ καὶ τὸν ἔξισταμισμὸν πολλῶν ἐξ αὐτῶν νὰ ἀποσοβοῖ. "Πρκει νὰ ἔγραψε πρὸς τὸν βαλῆν νὰ τοῦ ἀποστείλῃ τὸν εἰς τὸ τζαμὶ ἥδη εὑρισκόμενον καὶ κατηχούμενον παρὰ τῶν ἴμαμηδῶν χριστιανῶν καὶ αὐθῷρει οὐτος τῷ παραδίδετο σφεζόμενος. "Οτε δὲ ἐν ἔται 1861 ἀπεστάλη παρὰ τοῦ σουλτάνου Ἀζίζ εἰς Προύσαν ὁ Ἀχμέτ Βεφήρι ἐφένδης ὑπὸ τὴν πρόφασιν ν' ἀπονείμῃ δικαιοσύνην εἰς τοὺς ἀδικουμένους, πράγματι δυως δπως ἀποδεκατίσῃ καὶ αὐτὸ τοῦτο δημεύσῃ τὰς περιουσίας τῶν ἀφθονούντων ἐν Προύσῃ πλουσίων καὶ τοκογλύφων, μόνον παρὰ τοῦ μητροπολίτου Κωνσταντίου οὐδ' ὅβιλὸν ἔλαβεν, ἐνῷ τοὺς τῶν ἄλλων ἐθνικοτήτων θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς ἀδρότατα ἐφορολόγησε.

Καὶ ἐν ἐνταῦθα χαρακτηριστικὸν ἐπεισόδιον τοῦ βίου τοῦ ἀοιδίμου Κωνσταντίου Καλογερᾶς δὲν κρίνομεν ἀκαρδον νὰ φέρωμεν εἰς φῶς, ἐπέχον θέσιν Ιστορικῆς παρεγγέσεως.

Περιοδεύων ποτὲ εἰδὼν ἐν τοι τὸ δῶμα τῆς καμιοπόλεως Τριγλείας Ιστάμενον παρὰ τὴν θύραν πενιχρὰς καλύψης δεκαετές περίπου παιδίον, μορφῆς εὐγενεστάτης καὶ νοημονευτάτης δύον καὶ γλυκυτάτης, ὁάκη περιβεβλημένον. Ἐκεῖνος τὸς συνοδεύοντας αὐτὸν προκρίτους τῆς καμιοπόλεως, ἔμαυτε παρὰ αὐτοῖς ὅτι ἡ μήτηρ μὲν τοῦ παιδίου ἦτο Ἐλληνίς, ἀλλ' ὁ πατήρ του ἦτο Βούλγαρος (1), κλιβανεὺς τὸ ἐπάγγελμα, πάμπτωχος, ἐχών καὶ τὸ ἔλαττωμα τῆς μέθης, ἀναγκαζόμενος ν' ἀποσύρῃ λόγῳ τῆς πειτας τοῦ τὸ παιδίον ἐκ τοῦ σχολείου, καὶ τοι τοῦτο ἦτο ἐπιμελέστατον καὶ ἐπεδείκνυε μεγάλην εἰς τὰ ἔλληνικα γράμματα ἐπίδοσιν, ὥστε καὶ ἔκανον ἀρχεῖον εἰς τὸν ναῷ τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου καὶ τὸν Ἀπόστολον ἀνεγίνωσκεν.

Ταῦτα ἀκοίνης ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίος, εναίσθητος δὲ ὧν καὶ ἀγαθός, ἀνετόλησε τὸν ἰδιον βίον καὶ συνεπάθησε πρὸς τὴν τύχην τοῦ ἀπόρου καὶ σχεδὸν ἐγκαταλελειμμένου ἐκείνου παιδίου καὶ προσεφρέσθη νὰ παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς ἐκπαίδευσιν, προτιθέμενος νὰ προστατεύσῃ καὶ καταστήσῃ αὐτὸν κληρικόν. Συγκατετέθησαν οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου καὶ ἔτοι ὁ μικρὸς Βούλγαρος παρηκολούθησε τὸν Ἐλληνα ἀρχιερέα εἰς Προύσαν, συγκατοικῶν ἐν τῷ Μητροπόλει μετὰ τῶν δύο ἀνεψιῶν τοῦ Μητροπολίτου, ἐκ τῶν δποίων ὃ εἰς μὲν ἦτο ὁ κατόπιν λιαν εὐδοκίμως διδάξας ἐν Ἀνδρῷ καὶ χρηστὸς πολίτης ἀναδειχθεὶς Φωκίων I. Καλογερᾶς, ὃ δ' ἔτερος ὁ μέλλων εὑπαλδευτος καὶ ἐνάρετος καθηγητῆς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ είτα

(1) Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ Βούλγαροι ἡσχύνοντο νὰ καλῶνται διὰ τοῦ ἐθνικοῦ αὐτῶν ὀνόματος καὶ ὡς ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην (Ρούμη Πατριγῆ) ὀνομάζοντο καὶ αὐτοὶ Ῥωμηοί, συνάπτοντες καὶ ἐπιγραμμές μεθ' Ἐλληνίδων.

ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως Κωνστάντιος Μπληζιώτης, δστις φοιτῶν τότε εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Προύσης ἔφερε καίτοι μικρὸν παιδίον τὸ Ἱερατικὸν ἐνδυμα ὡς Ἀναγνώστης τῆς Ἐκκλησίας καὶ μέλλων κληρικός.

“*Ἔτο δὲ* ὁ μικρὸς Βούλγαρος ἀληθῶς εὐφνέστιας καὶ διεκρίνετο μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς διὰ τὴν ἄκραν αὐτοῦ φιλομάθειαν καὶ τὴν δεξιτάτην ἀντίληψιν. Ἐν τῷ Μητροπόλει δὲ ἔζειέλει καὶ διάφορα ὑπηρετικὰ ἔργα, λίαν προθύμως πράττων τοῦτο εξ ἀφοσίωσεως καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν προστάτην τὸν Ἱεράρχην. Ἐνθυμούμενα διηγούμενον ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως, διτὶ σεισμοῦ ποτε ἰσχυροτάτου γενομένου ἐν Προύσῃ καὶ τῆς Μητροπόλεως ἐκ θεμελίων σαλευομένης ἔξωρημησαν οἱ πάντες πρὸς τὸν οραχόμειον κῆπον, ὅπως ἐκεῖ εὑρίσκωνται ἐν ἀσφαλείᾳ. Ὁ μικρὸς Βούλγαρος ἔτυχε τὴν ὥραν ἐκείνην ἐν τῷ μαγειρίῳ καθαρίζων τὰ ἀργυρᾶ μαχαιροπείρουνα, ἐν τῷ γενικῷ δὲ φυγῇ ἔσπεντε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν κῆπον ἐκ τυνος πλαγίας θύρας κιγκλιδωτῆς, ἥτις οὐνεβῇ νὰ είνε κλειστή. Δὲν ἥθέλησε δὲ νὰ ἀφίσῃ τὰ μαχαιροπείρουνα ἐκ φόρου μὴ τυχὸν χαθῶσιν, ἀλλὰ προσεπάθει κρατῶν αὐτὰ εἰς τὰς χειράς του νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Ἐν τῷ ταραχῇ τοῦ δὲ ταύτῃ παραπατήσας ἐκ τοῦ σείοντος τὸ ἔδαφος σεισμοῦ ἐκεῖτε γαμάι καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὴν παρειάν τρυπηθεὶς ὑπὸ τυνος πειρουνίον βαθέως, ή οὐλὴ δὲ τοῦ τραύματος τούτου παρέμεινεν ἔκτοτε ἀκεξίτηλος επὶ τῆς παρειᾶς τοῦ.

Ἐπιβραβεύων δὲ ὁ Μητροπολίτης Κωνστάντιος τὴν προθυμίαν καὶ τὴν πρὸς τὰ γράμματα ἔφερον τοῦ μικροῦ προστατευομένου του εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν κατὰ τὴν γῆσον Χάλκην περιώνυμον Θεολογικὴν Σχολὴν, εἰς τὴν δοποίαν ἐκπαιδεύονται αἱ μέλλοντες Ἱεράρχαι τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Ἐπὶ ἐπταστίαν ὅλην ἐκπαιδεύθεις οὗτος ἐν Χάλκῃ, μετέβη κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τοῦ 1861 εἰς Τριγλείαν, ἔνθα τὴν 30 Ιουλίου ἔξεφώνησεν εἰς τὸν αὐτόδι ἐνοριακὸν ναὸν τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου λαμπρὸν εἰς γλαφυρὰν ἐλληνικὴν περὶ ἀνατροφῆς τέκνων αὐτοσχέδιον λόγον, δημοσιευθέντα εἰς τὸν «Ἐναγγελικὸν Κῆρυκα», τὸν δοποίον ἔξεδιδεν ἐν Ἀθήναις ὁ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητὴς Κωνσταντίνος Κοντογόνης, δστις προέταξε τῆς δημοσιεύσεως λίαν εὐφήμους κρίσεις (1).

Φοιτήσας ἐπὶ ἐν ἀκόμη ἕτος ἐν τῷ Θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης καὶ λαβὼν τὸ ἐπὶ Θεολογίᾳ δίπλωμα αὐτοῦ μὲ βαθμὸν ἀριστα, ἐγνωρίσθη παρὰ τῷ προστάτῃ του Μητροπολίτῃ Κωνσταντίῳ μετὰ τοῦ ἐκ Φιλιππούπολεως πλουσίου Ἐλληνος Γκιουσμουσκερδάνη, ὁ δοποίος ἀκούσας τοσούτους παρὰ τοῦ ἀρχιερέως ἐπαίνους διὰ τὸν νέον προσεφέροθην ἀποστείλῃ τοῦτον εἰς Γαλλίαν καὶ Γερμανίαν διὰ περαιτέρω σπουδάς. Δὲν ἔστερξεν ὅμως εἰς τοῦτο ὁ νεαρὸς θεολόγος, παρὰ τὴν φλέγουσαν αὐτὸν ἐπιθυμίαν τῆς μεταβάσεώς του εἰς τὴν

(1) «Ἐναγγελ. Κῆρυκ», ἔτ. Ε', (1861), σ. 442 κ. ἔ.

“Εσπερίαν, παρὰ ἀφ’ οὗ συνήνεσεν εἰς τοῦτο καὶ δὲ προστάτης του, δστις καὶ τοι διενοεῖτο τὴν ἐποχὴν ἔκεινην νὰ πραγματοποιήσῃ δὲ, τι ἀρχικῶς περὶ αὐτοῦ ἐσκόπει, τοῦτέστι νὰ κείσῃ αὐτὸν μοναχὸν καὶ νῦν ἀφιερώσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, διὸ οὖν ἀνέκαθεν προώριζεν αὐτὸν, ἀντιληφθεὶς δὲ τοῦτο ἔπαινε πλέον νῦν ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν τοῦ προστατευομένου του, καὶ τοι βαθέως λυπηθεὶς διὰ τοῦτο, ἀφησεν ἐν τούτοις αὐτὸν ἐλεύθερον νὰ πρᾶξῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ κλίσιν του, ἀποχαιρετήσαντα αὐτὸν μετὰ συγκινήσεως μέχρι δακρύων καὶ ἀναχωρήσαντα εἰς Παρίσιον.

“Αλλὰ δὲν παρῆλθε πολὺς χρόνος μετὰ ταῦτα καὶ ίδουν ἐμφανίζεται εἰς τὸ μέσον τὸ περιλάλητον βουλγαρικὸν ζῆτημα, ὅπερ ἐδημούρογησε μὲν η ἀπὸ τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1878 τῶν Ρώσων κατὰ τῆς Τουρκίας ὑφισταμένη Πανσλανιστικὴ Ἐταιρεία, συνήργησε δὲ εἰς ἐπίλυσιν δὲ τότε ἐν Κων)πόλει πρευσβευτὴς τοῦ Φωσίας στρατηγὸς Ἰγνάτιεφ, δστις δημιουργῶν διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγίου Στεφάνου τὴν Μεγάλην Βουλγαρίαν φθάνουσαν μέχρι τοῦ Αἰγαίου καὶ καταλαμβάνουσαν τὸ πλείστον τῆς Θράκης, εἶπε τὸ περιλάλητον ἔκεινο, διὰ οἱ Ἑλληνες ἐπεσπει εἰς τὸ δῆῆς νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κολυμβῶντες.

“Εκτοτε δὲ Μάρκος Βαλαβάνωφ, διότι αὐτὸς ἦτο δὲ μικρὸς Βούλγαρος, τὸν δποῖον περιεσθαλψε καὶ ἐξεπαίδευσεν ἐν τῷ καλοκαγαθίᾳ του δὲ Κωνστάντιος Καλογρέας, χάνεται ἐστεὶ διὰ τὸν Ἑλληνισμόν.

Τὸ 1876 ἐπῆλθεν η βουλγαρικὴ Ἡγεμονίας. “Ο Βαλαβάνωφ διορίζεται καθηγητὴς εἰς τὸ ἀρτιστικὸν Πανεπιστήμιον τῆς Σόφιας γίνεται κατόπιν Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τὸ 1904 διορίζεται Πολιτικὸς Πρόεκτωρ τῆς Βουλγαρίας ἐν Ἀθήναις. “Ως Πολιτικὸς Πρόεκτωρ παρέμεινεν ἐν Ἀθήναις μέχρι τοῦ 1906. Τί κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τοῦ ἀρχίου μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἐθνικοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἀνταγωνισμοῦ ἥσθανετο δὲν γνωρίζομεν. Είνε δμως βέβαιον διὰ εἰς περιστάσεις τινὰς η εὐγνωμοσύνη του πρὸς τοὺς ἀναδείξαντας αὐτὸν Ἑλληνας εὐεργέτας του δὲν κατέπνιξεν ἐντελῶς τὰ ἄλλως γνησίως βουλγαρικὰ αἰσθήματά του, διὸ δὲ γράφων ἥδυνήθη νὰ ἔξακριθωσῃ ἐξ ἀμέσου ἀντιλήψεως, διατελῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἔκεινην Νομάρχης Λαρισῆς, η δποία ἀπετέλει τὸ κέντρον τῶν Ἑλληνικῶν προσπαθειῶν κατὰ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ τρομοκρατικῶν μεθόδων τῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων. “Ισως δὲ ἔξοντωτικὸς οὗτος ἀγὼν, προσκρούων κατὰ βάθος εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Βαλαβάνωφ, ἡγάγκασεν αὐτὸν νὰ παραιηθῇ τὸ 1906 ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις πολιτικοῦ πράκτορος τῆς Βουλγαρίας. “Εκτοτε ἀποσυρθεὶς εἰς τὸν ίδιωτικὸν βίον ἐπεδόθη δλοψύχως εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτῷ φιλολογικὰς σπουδὰς, ἀπέχων πόσης ἐφεξῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς δράσεως.

Κατὰ τὸ 1865 δὲ Κωνστάντιος Καλογερᾶς προσεκλήθη Συνοδικὸς εἰς Κωνιπολιν διατελέσας ὡς τοιοῦτος ἐπὶ διετίαν. Ἐπιστρέψας δὲ ἡμέραν τινὰ τοῦ Μαΐου ἐκ τῶν Πατριαρχείων καὶ καθίσας εἰς τὸν ἔξωστην τῆς οἰκίας του κάθιδως, προσεβλήθη ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, ἐκ τοῦ δποίου κατατυχόμενος ἐπὶ πενταετίαν ἀπεβίωσεν ἄγων τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔτος τῆς οἰκίας του ἐν Μουδανίοις τῆς Προύσης τὴν 21 Φεβρουαρίου 1870 καὶ ἐτάφη εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ἐκεῖ δαπάναις αὐτοῦ ἀνεγερθέντος μεγαλοπρεποῦς μητροπολιτικοῦ ναοῦ, τὸν δποίον δυστυχῶς κατέστρεψεν ἡ μετ' ὀλίγον ἐπισυμβᾶσα ἐν Μουδανίοις πανώλεθρος πυρκαϊά (1).

Ἄπασα ἡ περιουσία του συνισταμένη ἐκ τῶν ἐπίπλων τῆς κατοικίας του καὶ τῶν ἀρχιερατικῶν του ἀμφίων, δημοπρατηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀποσταλέντος πρὸς τοῦτο ἐκ τῶν Πατριαρχείων Ἑξάρχου, ἀπέτρεψε ποσὸν 60 χιλιάδων γροσίων, τὰ δποῖα ἐξ δλοκλήρου περιῆλθον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, μὴ στέρεαντος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς οἰκείους του τὸ κατὰ νόμον ἀνῆκον εἰς αὐτοὺς τριτημόριον τῇ περιουσίᾳς.

**Ανέκδοτα Πατριαρχειακὰ Τράπουλατα ἀναφερόμενα εἰς τὸν Πανιερώτατον Μητροπολέτην
Προύσης Κωνστάντιου Καλογερᾶν.**

† "Αγθιμος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνιπολεως
Νέας Ρώμης καὶ Θέρουμενικὸς Πατριάρχης.

Μέγα τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης μυστήριον καὶ μεγίστης τιμῆς δι' αὐτοῦ ἀξιοῦται δὲ ὑλικὸς οὗτος ἀνθρωπος, οὐρανοπέτης αἰρόμενος, καὶ τῷ "Υψίστῳ Θεῷ συνενούμενος" δι' αὐτῆς γὰρ τὴν προπατορικὴν ἀμαρτίαν ἐκτειβόμενος, καὶ ἀσπιλος καὶ λευκὸς ὑπὲρ χιόνα ἀπαστράπτων, τοῖς μὲν δαίμοσι φοβερὸς καὶ φευκτὸς, ταῖς δὲ θείαις δυνάμεσιν ἀσπάσιος καὶ προσφιλῆς ἀποκαθίσταται, ὅλον ὑπερφυῶς ἐν ἑαυτῷ εἰσιδεχόμενος τὸν ἀχώρητον παντί, καὶ εἰσέρχεται λειτουργῶν, ἥπερ οὐ τολμῶσιν ἀτενίσαι αἱ τῶν οὐρανῶν δυνάμεις, ἀλλὰ ταῖς πτέρυξι καλυπτόμεναι, λειτουργοῦσι φόβῳ καὶ τρόμῳ, ἔνδια καταλαμπόμενος τῷ ἀποσίτῳ φωτὶ τῆς θείας ἐλλάμψεως καὶ τῶν μαρμαρυγῶν τοῦ Παναγίου Πνεύματος μεταδίδωσι τοῖς πιστοῖς, καὶ ἀναδείκνυσιν αὐτοὺς τέκνα φωτὸς, καθοδηγῶν εἰς τὴν ἄνω Ιερουσαλήμ· ἐφ' ὧ καὶ ἐκάστη ἐκκλησία κατὰ τοὺς ιεροὺς κανόνας τῶν πνευματεμφόρων Αποστόλων, καὶ τοὺς θείους θεσμοὺς τῶν θεοφόρων Πατέρων, ἔλαχεν ἔχειν ἵδιον ἀρχιερέα, δπως δι' αὐτοῦ τὸ ἐν αὐτῷ χριστεπώνυμον πλήρωμα καταλαμπόμενον ταῖς ἀκτίσι τῶν θείων ἐλ-

(1) B. Κάνδη, Ἡ Προύσα, σ. 141.

λάμψεων καὶ τῶν χαρισμάτων τοῦ Παναγίου Πνεύματος, βαδίζει ὁδῶς πρὸς τὰς ἀπλανεῖς τρίβους τῆς σωτηρίας, καὶ καταντήσῃ εἰς τὴν ἄληκτον καὶ ἀΐδιον ἔκείνην μακαριότητα.

Οὗτο τοίνυν ἡ Μετοιότης ἡμῶν ἀρρήτοις λόγοις τῆς ὑπερτάτης θείας Προνοίας λαχοῦσα ἴθύνειν καὶ περιέπειν τὸν ἄγιοτατὸν τοῦτον Ἀποστολικὸν, Πατριαρχικὸν, Οἰκουμενικὸν θρόνον, καὶ τὰς ὑπ' αὐτὸν ὑποκειμένας ἀγιωτάτας Ἐκκλησίας ἀρχόπνοις τοῖς ὅμμασιν ἐπισκέπτεσθαι, καὶ προτανεύειν αὐταῖς, ὡς εἰκός, τὰ σωτήρια, ἵδοῦσα καὶ τὴν ἀγιωτάτην Μητρόπολιν τῆς Προύσης μείνασαν ἐστερημένην τοῦ τοιούτου ἀρχιερατικοῦ φωτὸς, ἃτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ Ἀρχιερατεύοντος κὺρῳ Χρυσάνθου τὸν βίον μεταλλάξαντος καὶ εἰς οὐρανίους μονάς μεταστάντος, χρέος ἡγήσατο πατρικώτατον εὐθέως ἀντικαταστῆσαι ἐτερού ἀντ' ἔκείνου ἀρχιερέα, τὸν ἀξίως τοῦτην ποιμενοῦντα, ἵνα μὴ οἱ αὐτόθι χριστιανοὶ τῶν χαρισμάτων τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐπὶ πολὺ ἀμέτοχοι διαμείνωσι.

Καὶ δὴ κελεύσει καὶ ἀδείᾳ ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ κανονικῶν ψήφων γενομένων ἐν τῷ πονθεπίῳ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ὑπὸ τῶν ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι τῶν παλεῶν ἐνδημούντων Ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πναύματι ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν τῆς ἡμῶν Μετοιότητος, τοῦ τε Ἡρακλείας κύρῳ Διόνυσίου, τοῦ Χαλκηδόνος κύρῳ Ἱερομένου, τοῦ Λάσοκων κύρῳ Νεοφύτου, τοῦ Νεοκαισαρείας κύρῳ Κυρίλλου καὶ τοῦ Κασανδρείας κύρῳ Ἰακώβου, ἔξελέγη τῶν ἄλλων ὑπηρηφίων καὶ προετιμήμη ἡ Ἱερωτάτος μητροπολίτης Στρωμνίτης κύρῳ Κωνστάντιος, ὡς ἀξιος ἀναδέξασθαι τὴν πνευματικὴν προστασίαν τῆς ἀγιωτάτης ταύτης Μητροπόλεως Προύσης, ἃτε δὴ ὃν ἀρχιερεὺς θεοστέψης, καὶ κατὰ τὴν ἔσωθεν παιδείαν ἱκανῶς πάνυ τετριμμένος, εὐσχήμων, σεβάσμιος, καὶ πρόθυμος εἰς τὸ ἄγα θοεργεῖν καὶ εὑδαικήσας ἐν τῇ προλαβούσῃ ἐπαρχίᾳ, ἀναδειχθεὶς ἀξιος διὰ τῆς ἀμεμπτού αὐτοῦ πολιτείας εἰς τὸ διευθύνειν καὶ ποδηγετεῖν τὸν τοῦ Κυρίου λαὸν εἰς πανθ' ὅσα ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια, ἐπ' ᾧ καὶ προεκρίθη Συνοδικῶς μετατεθεῖναι αὐτόν εἰς τὴν ἀγιωτάτην ταύτην Μητρόπολιν τῆς Προύσης.

Τούτον τοίνυν ἡ Μετοιότης ἡμῶν τῇ χάριτι καὶ ἔξουσίᾳ τοῦ παναγίου καὶ τελετωρικοῦ Πνεύματος ἀποκαθίστησι Μητροπολίτην τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Προύσης, καὶ προστάτην πνευματικὸν συμπάσης τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ κύριον καὶ ἔξουσιαστὴν τῶν κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων πραγμάτων τῆς Μητροπόλεως ταύτης. Οφείλει δὲ ὁ διαληφθεὶς οὗτος Ἱερωτάτος Μητροπολίτης Προύσης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Βιθυνίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν Μετοιότητος κύρῳ Κωνστάντιος ἀπελθὼν εἰς τὴν θεόθεν λαχοῦσαν αὐτῷ Μητρόπολιν ταύτην, καὶ παραλαβὼν τὰς ἡνίας αὐτῆς, εὐλογεῖν καὶ ἀγιάζειν καὶ διδάσκειν τὸν ἐν αὐτῇ λαὸν τοῦ Κυρίου, καὶ παραινεῖν αὐτῷ καὶ νοούθετεῖν τὰ ψυχ-

φελῇ τε καὶ σωτήρια, ἔχων τὴν ἀδειαν σφραγίζειν ἀναγνώστας, χειροτονεῖν διακονους καὶ εἰς τὸ τῶν πρεσβυτέρων ἀξίωμα προβιβάζειν, πνευματικοὺς ἐγκαθιστάναι πατέρας δι^τ Ἰδίων ἐνταλτηρίων, καὶ τάλλα πάντα διαπράττεσθαι, δσα τοῖς γνησίοις τε καὶ κυρίοις Ἀρχιερεῦσιν ἐφεῖται ποιεῖν, μετὰ καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως καρποῦσθαι δὲ καὶ λαμβάνειν πάντα τὰ ἀγήκοντα αὐτῷ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα, τὰ συνήθη καὶ νενομισμένα ἔκεινα. Ὁφείλουσι δὲ καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ εὑρισκόμενοι ἐντιμότατοι κληρικοὶ, εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς, Ἱερομόναχοί τε καὶ μοναχοί, τιμιώτατοι πρόκριτοι καὶ γέροντες καὶ προεστῶτες, καὶ τὸ λοιπὸν χριστεπώνυμον πλήρωμα πάσης τάξεως καὶ καταστάσεως ἀπονέμειν τῇ αὐτοῦ Ἱερότητι πᾶσαν τιμὴν καὶ εὐλαβείαν, δεξιώσιν τε καὶ φιλοφροσύνην, ὑπείκειν καὶ ὑποτάσσεσθαι αὐτῷ, ὡς γνησίῳ αὐτῶν ποιμένι καὶ κυριάρχῃ, παρέχειν καὶ διδόναι αὐτῷ εὐγνωμόνως καὶ εὐπειθῶς πάντα τὸ ἀνήκοντα αὐτῷ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα, κύρια καὶ τυχηρά, τὰ συνήθη καὶ νενομισμένα, δηλαδὴ βοηθείας, φιλότιμα, κανονικά, ἐμβατοίκια, τὰ τῶν γάμων καὶ πανηγύρεων, τὴν τοπικὴν ζητείαν, παρρησίας, προθέσεις, τεσσαρακονταλείτουργα, ψυχομερίδια καὶ εἴ τι ἄλλο σύνηθες, τοπικὸν καὶ νενομισμένον. Μνημονεύειν τε τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ ὅνδματος ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις, ὡς νενόμισται, καὶ συντρέχειν καὶ βοηθεῖν αὐτῷ ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς αὐτοῦ χρείαις καὶ ὑποθέσει, καὶ κατ^τ οὐδὲν αὐτῷ ἀντιφέρεσθαι ἢ ἐναντιοῦσθαι ἀτάκτως. Ἡ γὰρ πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἱερότητα γιγνομένη καὶ ἀποδιδομένη τιμὴ, εὐλάβεια, ὑπακοὴ καὶ εὐπείθεια πρὸς ἡμᾶς ἥκει καὶ ἀναφέρεται, καὶ δι^τ ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν αὐτὸν οὖς τὸν τύπον ἐπὶ τῆς γῆς οἱ Ἀρχιερεῖς φέρουσιν· ὁ δὲ παρὰ τὰ προσταττόμενα πράττων, καὶ γνώμῃ στρεβλῇ ἀντικεῖσθαι τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ πνευματικῷ αὐτοῦ ποιμένι θέλων, ἢ ἀντιλέγων, ἢ κατακρατῶν τῶν εἰδισμένων αὐτοῦ δικαιωμάτων καὶ μὴ ἀποδιδοὺς αὐτῷ τὴν προσήκουσαν τιμὴν, ὑπακοὴν καὶ εὐπείθειαν, ὡς ἀλαζών καὶ ἀδιάκριτος ὁ τοιοῦτος τῆς τε θείας ἀγανακτήσεως πειραθήσεται, καὶ παρ^τ ἡμῶν ἐπιτιμίοις βαρυτάτοις καθυποβληθήσεται.

Ἐπὶ τούτοις οὖν ἀπασιν ἀπολυθεῖσα ἡ παροῦσα Πατριαρχικὴ ἐν μεμβράναις πρᾶξις δέδοται τῷ διαληφθέντι Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Προύσης ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ τῆς ἡμῶν Μετοιότητος κὺρο Κωνσταντίῳ εἰς μόνιμον καὶ διηνεκῆ ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει Σωτηρίῳ Χιλιοστῷ δικακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἔκτῳ, κατὰ μῆνα Ιούνιον. Ἐπινεμήσεως Δης.

† "Ανθεμος ἐλέω Θεου Ἀρχιεπίσκοπος Κ)λεως
Νέας Ρώμης και Οἰκουμ. Πατριάρχης
Μέγας Λογοθέτης Ν. Ἀριστάρχης.

— 0 : 0 : 0 —
† "Ανθεμος ἐλέω Θεου Ἀρχιεπίσκοπος Κων)πόλεως
Νέας Ρώμης και Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἐντιμότατοι κληρικοὶ τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Προύσης μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ Καζάδων, Κασσαμπάδων, Κωμοπόλεων χωρῶν τε καὶ χωρίων, καὶ εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς, καὶ θειότατοι Ἱερομόναχοι, καὶ τίμιοι προεστῶτες, καὶ δημογέροντες, καὶ χρήσιμοι πρόκοιτοι, καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά· χάρις εἴη ὑμῖν, καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Ἄι θεῖαι μυσταγωγίαι, καὶ Ἱεραὶ τελεταί, ἐν αἷς δύεται ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἷδων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου, καὶ αἱ ἔκτενεῖς εὐχαί, καὶ δεήσεις, αἱ ἀναφερόμεναι ἐν αὐταῖς ὑπέρ τε τῶν ζώντων, καὶ τῶν τεθνεώτων εὐσεβῶν, πόσον εἰσὶ σωτηριώδεις κατὰ ψυχὴν δὲν εἴνε ἀμφιβαλλόμενον· διότι καὶ ἐντολὴν ἔχομεν περὶ τούτου ἐκκλησιαστικήν, καὶ ἔθος Ἱερὸν ἀπαράτορεπτον, τὸ δποῖον καὶ πάντοτε μὲν ἐνεργεῖται, καὶ πανταχοῦ ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς τελεταῖς, κατ' ἔξοχὴν δὲ παρὰ τῶν νεωστὶ ἀποκαθισταμένων ἐν ἐπαρχίαις ἀρχιερέων, τὸ νὰ ἐκτελῶσι χάριν ἀγιασμοῦ καὶ παραμυθίας τῶν ψυχῶν τῶν κεκομημένων, καὶ χάριν σωτηρίας τῶν ζόντων ἐπαρχιωτῶν αὐτῶν, εἰς τεσσαράκοντα δλοκλήρους ἡμέρας ἀρχιερατικὰς λειτουργίας, τὸ δποῖον καὶ τεσσαρακονταλείτουργον συνήθως ἐπονομάζεται. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ὁ ἥδη γνήσιος καὶ κανονικὸς ἀρχιερεὺς ὑμῶν, καὶ Κυριάρχης τῆς ἐπαρχίας ταύτης, Ἱερώτατος Μητροπολίτης Προύσης, ὑπέρτιμος, καὶ ἔξαρχος Βιθυνίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφός, καὶ συλλειτουργὸς κὺρος Κωνστάντιος, φθάσας σὺν Θεῷ εἰς τὰ αὐτόθι προσωπικῶς, καὶ ἀπολαύσας ὑμᾶς, τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, καὶ ἐπισκεψάμενος πνευματικῶς, καὶ ἐκτελέσας τοὺς ἀγιασμοὺς αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν ὑμῖν ἐπιδαιψιλευσάμενος τὰς πατρικὰς του εὐχάς, καὶ εὐλογίας, καὶ καταρτίσας μὲ τὰς πνευματικὰς του συμβουλάς, καὶ νοοθεσίας εἰς τε τὰ πρὸς Θεὸν εὐάρεστα, καὶ εἰς τὰ τῷ βασιλείῳ Κράτει εὐχάριστα, μέλλει ἥδη νὰ ἐκτελέσῃ καὶ κοινὸν ἀρχιερατικὸν τεσσαρακονταλείτουργον, καὶ νὰ προσφέρῃ εὐχάς, καὶ δεήσεις πρὸς τὴν θείαν φιλανθρωπίαν ὑπὲρ ὑγείας τῶν ζώντων, καὶ ψυχικῆς ἀνέσεως, καὶ παραμυθίας τῶν κεκομημένων ἐπαρχιωτῶν του, ἔθος ἐν ταῦτῷ ἀρχιερατικὸν τῆς νέας ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ ἐκτελῶν· τούτου χάριν γράφοντες συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπεροτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν, καὶ περιποθήτων ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν πατρικῶς πάντας ὑμᾶς τοὺς ἐν τῇ

ἐπαρχία ταύτη χριστιανούς, ιερωμένους καὶ λαϊκούς, μικρούς, καὶ μεγάλους, νέους καὶ γέροντας, ἄνδρας τε καὶ γυναικας, ἐκάστης τάξις, καὶ βαθμοῦ, καὶ ἥλικίας, καὶ καταστάσεως, καὶ συμβουλεύομεν, καὶ προτρεπόμεθα ἐκκλησιαστικῶς, νὰ προσέλθητε ὅλοι σας τῇ αὐτοῦ ἱερότητι, καὶ νὰ καταγράψητε τὰ τίμια ὀνόματά σας, ζώντων καὶ τεθνεώτων, ἔκαστος διμοῦ καὶ τῶν ἰδίων του γονέων, διὰ νὰ τὰ μνημονεύσῃ εἰς ὅλας τὰς ἀναιμάκτους πνευματικὰς θυσίας, καὶ ἀρχιερατικὰς λειτουργίας, τὰς δοπίας ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ εἰς ἡμέρας τεσσαράκοντα, οὐ γενομένου, μεγάλην ἀνεσιν βεβαίως εὐρίσκουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν κεκοιμημένων, καὶ οἱ ζῶντες ὁφέλειαν οὐ μικράν, ἀξιούμενοι τῆς θείας εὐσπλαχνίας, καὶ χάριτος, καὶ τῆς οὐρανίου εὐλογίας ἐν τοῖς κτήμασι καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν ἔνεκα δὲ τοῦ κόπου τῆς αὐτοῦ ἱερότητος, νὰ προσφέρητε ὁ καθείς σας μετὰ φιλοτιμίας, καὶ γενναιότητος μίαν πλουσιοπάροχον συνδρομὴν καὶ βοήθειαν πρὸς τὴν αὐτοῦ ἱερότητα, προθυμοποιούμενοι σύμπαντες ὑμεῖς οἱ εὐλογημένοι ἐπαρχιῶται, τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα, νὰ τὸν ἀνακουφίσητε ἀπὸ τὰ βάροντῶν χρεῶν του, καὶ τὰς ἐπικειμένας ἀνάγκας τῆς ἐπαρχίας του, εἰς τρόπον ὃστε νὰ φανῆ εὐπρόσωπος καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πρὸς τοὺς αὐλικοὺς δανειστάς, καθ' ἣν ἔχει φιλοτιμίαν ψυχῆς, καὶ νὰ ἐλαφρωθῇ ἀπὸ τοὺς χρηματικοὺς περισπασμοὺς τῆς νέας ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀνακουφισθῇ ἀπὸ τὰ ἐπικείμενα αὐτῷ ὑπέρογκα χρέη ἔνεκα τῶν ἐπακολουθησάντων ἀναγκαίων ἐξόδων καὶ ἀναποφεύκτων δαπανημάτων, καὶ οὕτω νὰ σᾶς ποιμαίνῃ μὲ ἀνεσιν, φροντίζων ἀδιαλείπτως μετὰ ζήλου ὑπὲρ τῶν κοινῆς καὶ ἰδίᾳ συμφερόντων σας, καὶ νὰ εὐχηται πάντοτε πρὸς θεὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν σας, οὐ τὰς δεήσεις ἀποδεχόμενος αὐτὸς ὁ φιλάνθρωπος Κύριος, ἀντικαταπέμψαι ὑμῖν πλούσια τὰ ἔλεη αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀκενώτων αὐτοῦ θησαυρῶν, καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακὼβ εἰς ὅλα τὰ κτήματα καὶ ὑπάρχοντά σας καὶ εὐλογείη τοὺς οἴκους σας μετὰ πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς.

Οὗτοι τοίνυν γινώσκοντες, ποιήσατε, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά, καθὼς γράφοντες ἐντελλόμεθα, καὶ μὴ ἄλλως ἐξ ἀποφάσεως, ἵνα καὶ ἡ τοῦ θεοῦ χάρις, καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρῷ ἡμῶν εὐχῇ, καὶ εὐλογίᾳ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

αφωμένος'. Ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ, Ἰνδικτιῶνος δῆς
(ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Συνοδικῶν).

† "Ανθεμος ἐλέω θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)πόλεως
Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριαρχῆς.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Γράμματος δῆλον γίνεται, ὅτι δὲ Ιερώτατος Μητροπολίτης Προύσης, ὑπέρτιμος καὶ Ἐξαρχος Βιθυνίας, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι περιπόθητος ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς καὶ Κωνστάντιος, ἀναδεξάμενος τὴν Ἐπαρχίαν καὶ Μη-

τρόπολιν ταύτην διὰ κανονικῶν ψήφων καὶ συνοδικῆς ἐκλογῆς συνεδέ-
ξατο καὶ ἀπαρτίσατο τὸ σφράγιδενον αὐτῆς Αὐλικὸν χρέος, συμποσούμενον εἰς
γρόσια τεσσαράκοντα ἔννέα χιλιάδας Νο 49000, ἐξ ὃν ὁφείλει ἐκπίπτειν
κατ' ἔνιαυτὸν τὸν συνοδικῶς προσδιωρισμένον ἔπεισμὸν καὶ διὰ τὴν
ἐπαρχίαν ταύτην ἐν τεταγμένῳ καιρῷ ὅντα γρόσια δύο χιλιάδας προ-
σδιορισθείσης δὲ καὶ τῆς εἰς τὸ Κοινὸν φιλοτιμίας τῆς αὐτοῦ Ἱερότητος
γρόσια πεντήκοντα δύο χιλιάδας, ἐνεκρίθη συνοδικῶς, δπως ἐξ αὐτῶν αἱ
δώδεκα χιλιάδες γρόσια ἐκπέσωσιν εἰς τρεῖς δόσεις, δηλαδὴ τὸ ἐν τρίτον
ἐν ἕκαστῃ δόσει ἐκ τοῦ αὐλικοῦ χρέους τῆς ἐπαρχίας ταύτης, αἱ δὲ λοιπαὶ
τεσσαράκοντα χιλιάδες γρόσια πληρωθῶσιν εἰς τὴν Κάσσαν τοῦ Κοι-
νοῦ ὁσαύτως εἰς τρεῖς ἵσας δόσεις· ἐφ' ὃ καὶ καταμετρήσας γρόσια
4,000 τὸ τριτημόριον τῶν γροσίων 12000 τοῦ ἐκπεσμοῦ, καὶ γρόσια
13333 καὶ ἀσπρα 40 τὸ τριτημόριον τῶν γροσίων 40,000 εἰς τὸ Κοι-
νόν, ἐδωκεν ἰδίαν ὁμολογίαν περὶ τῶν λοιπῶν δύο τριτημόριων, ἵνα
ἔξιφλήσῃ αὐτὰ εἰς διετίαν, κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, ἀνὰ τὰ ἡμί-
ση κατ' ἕτος μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν κατὰ τὴν περίληψιν τῆς ἰδίας ὁμο-
λογίας. Ἀπέδωκε δὲ ἡ αὐτοῦ Ἱερότητος μετὰ προθυμίας καὶ ἐτοιμότη-
τος καὶ πάντα τὰ ἀνέκαθεν εἰδισμένα φιλοτιμήματα πρός τε τὰ Νο-
σοκομεῖα, πρὸς τὴν Κοινὴν τοῦ Γένους Σχολὴν, πρὸς τοὺς Αὐλικούς
τὰ λόγῳ φαμηλιατικῶν, καὶ τὰ πρὸς τὸ Κιβώτιον τῆς ἐλεημοσύνης τῶν
πτωχῶν πληρώσας ἐξώφλησεν. Ἐφ' ὃ καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα
συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱεροτάτων Ἀρχιερέων καὶ ὑπερτί-
μων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλει-
τουργῶν, ἵνα δὲ μνησθεὶς Ἱεροτάτος Μητροπολίτης Προύσης συνα-
δελφὸς ἡμῖν ἐν πνεύματι ἀγαπητος καὶ περισπούδαστος κύριος Κων-
στάντιος, ὃς καταμετρήσας ἥδη ἐκ τοῦ παραυτίκα τὸ τριτημόριον
τῆς προσδιορισθείσης τῇ αὐτοῦ Ἱερότητη φιλοτιμίας, κατὰ τὸν ἄνω
εἰρημένον τρόπον, δους τε ὁμολογίαν ἰδίαν καὶ περὶ τῶν λοιπῶν
δύο τριτημόριων, ἵνα ἔξιφλήσῃ αὐτὰ εἰς διετίαν ὁσαύτως κατὰ τὸν
εἰρημένον τρόπον, ἀποδούς τε ἐνελλιπῶς καὶ πάντα τὰ φιλοτιμήματα
καὶ ἔξοδα τῆς μεταθετικῆς αὐτοῦ Ἀρχιερατείας ἐξ ἰδίων, καὶ τοιου-
τοτρόπως ἔξιφλήσας, ὑπάρχῃ ἀκαταζήτητος καὶ ἀνενόχλητος παρά τε
τῆς ἡμῶν Μετριότητος, καὶ τῶν κατὰ καιροὺς τιμιωτάτων τοῦ Κοι-
νοῦ Ἐπιτρόπων, ὁφείλων μόνον ἔξιφλησαι εἰς διετίαν τὰ δύο τριτη-
μόρια τῆς φιλοτιμίας αὐτοῦ, κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, ὃς εἰρηται,
καὶ μετὰ τὴν διετίαν ἀποστέλλειν κατ' ἕτος τὸν ἑτήσιον ἔπεισμὸν
γρόσια δύο χιλιάδας. Ὁθεν εἰς ἐνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέ-
τερον Πατριαρχικὸν καὶ Συνοδικὸν ἔξιφλητικὸν Γράμμα, δπερ ἐνση-
μανθὲν τῇ τοῦ Κοινοῦ τοῦ Κώδικος σφραγίδι,, ἐπεδόθη τῷ μνημο-
νευθέντι Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ συναδελφῷ ἡμῖν ἐν πνεύματι ἀγα-
πητῷ κυρίῳ Κωνσταντίῳ.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ φασι μετρίῳ

Ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος Ε',
(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων).

010003

ΔΟΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000168938